

Pia Gjellerup (S):

Der er mange af os, der har siddet og lyttet interesseret til debatten om både dette forslag og de to foregående om folkeretlige aftaler. Det er en spændende debat at lytte til, men det er også åbenbart, at det er en debat, som i meget høj grad foregår på Færøerne, og det er også meget klart, at det er en debat, der også i det videre forløb skal foregå på Færøerne, og selv om den foregår mange hundrede kilometer væk, vil vi fra tid til anden lytte interesseret til den fra Folketingets side.

Vi har i Socialdemokratiet støttet de to lovforslag, vi netop har behandlet om de folkeretlige aftaler, og vi vil også støtte dette forslag om mulighederne for overtagelse af alle de områder, som Færøerne måtte ønske at overtage, og som ligger uden for de rammer, som er knyttet til de grundlovsbestemte forhold.

Vi har i Socialdemokratiet fundet, at det – jeg tror, det var hr. Anfinn Kallsberg, der brugte det udtryk – er lidt af et juridisk mesterværk, hvor man faktisk i nogle klare, præcise lovforslag har skabt et samlet overblik og overladt den samlede beslutning til Færøerne: Hvilke opgaver er det, vi yderligere kan overtage inden for grundlovens rammer? Det sker med et enkelt, overskueligt og klart lovforslag, dog med den undtagelse, at vi har diskuteret, hvordan sproget skulle behandles i den sammenhæng, altså om det er et statsforfatningsråd eller ej. Det har vi fået afklaret under PØU's behandling af forslaget, og jeg tror, spørgsmålet har fået den fornuftige landing, det skulle have, hvorefter der er fuld og fornøden klarhed.

Jeg vil i øvrigt gerne sige, at jeg ikke tror, det bidrager til nogen særlig god tone mellem hinanden, hvis man anser behandlingen af sproget for at have været et forsøg på at genere mennesker på Færøerne eller i Grønland. Nej, det har været et spørgsmål, man har anset for at være en vis form for sikring af menneskerettigheder, og derfor har man anset det for at være statsforfatningsretligt nødvendigt. Men der er altså fundet en fornuftig landing.

Vi sidder med et lovforslag, der er klart, og som overlader afgørelser til Færøerne på nogle områder, hvor man er helt klar over proceduren. Den anerkendes om lidt fra dansk side med vedtagelsen af dette lovforslag.

Det politiske mål, som man diskuterer på Færøerne, og som der er stor respekt for i Danmark, er spørgsmålet, om man vil gå endnu videre, tage det endelige skridt og sige, at Færøer-

ne for fremtiden ikke ønsker at være en del af det danske rigsfællesskab. Men se, det omhandler disse lovforslag jo netop ikke. De omhandler alt det, der kan ske, så længe færingerne beslutter fortsat at være en del af det danske rigsfællesskab. Så kan man føre praktisk politik, man kan overtage områder, og man kan debattere, om man vil ophæve sin deltagelse i det danske rigsfællesskab. Det forhindrer dette lovforslag ikke. Tværtimod må man sige, at nu er der kun den afgørende ting tilbage.

Der er givet en politisk tilkendegivelse fra et meget stort flertal i Folketinget om, at når et flertal på Færøerne måtte komme og bede Danmark om at blive selvstændigt, vil vi også anerkende det. Men det kræver til den tid en lovgivningsproces, hvis tilblivelse afhænger af, at man først har truffet beslutningerne på Færøerne. Det er ikke beslutninger, vi skal træffe i Danmark, det er beslutninger, man skal træffe på Færøerne.

Kl. 10.25

Den debat, vi har været vidner til, har jo gjort det fuldstændigt klart, at det selvfølgelig er en vanskelig diskussion, som indebærer meget. Den indebærer historie, den indebærer økonomi, og den indebærer forventningerne om, hvordan man fremtidigt kan organisere sig, også i forhold til andre fællesskaber end det danske rigsfællesskab. Den diskussion hører hjemme på Færøerne, men vi vil i Socialdemokratiet lytte til den, og den dag, et flertal på Færøerne måtte komme og sige, at vi gerne vil være selvstændige, og vi vil organisere os på den og den måde, vil vi også være med til at gøre det muligt, ligesom vi gerne vil gøre det muligt med dette lovforslag, at færingerne selv bestemmer overdragelse af alt andet end det, der ligger i rigsfællesskabets kerne.

Jeg håber, det hermed er fuldstændigt klart, at vi meget gerne vil lytte. Vi vil helst ikke blande os på Færøerne, men vi vil meget gerne høre nogle budskaber derfra, og vi vil også gerne fortsætte processen. Jeg synes, vi tager et væsentligt skridt ved at stemme for dette forslag her i dag, for dermed er alle de praktiske forhold afklarede, og så resterer der den afgørende diskussion, som skal tage sit udgangspunkt på Færøerne.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Fru Pia Gjellerup siger, at den dag, et flertal på Færøerne vil have selvstændighed, vil man også lytte til det og finde en ordning, men det er altså